

Sygn. akt V U 1421/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2016 r. w Kaliszu

odwołania A. B., Ł. T.

od decyzji Nr (...) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 1 grudnia 2015 r. znak (...)

w sprawie A. B.

Ł. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie ubezpieczenia

Zmienia zaskarżoną decyzję Nr (...) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 1 grudnia 2015 r. znak (...) w ten sposób, że ustala, iż odwołująca A. B. podlega ubezpieczeniu społecznemu pracowników z tytułu zatrudnienia u płatnika składek Ł. T. od dnia 25 maja 2015 r. do nadal.

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) znak (...) z dnia 01.12.2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. stwierdził, iż A. B. nie podlega od dnia 25.05.2015 r. do nadal ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu, z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek Ł. T. wobec stwierdzenia, iż umowa o pracę została zawarta w celu uzyskania uprawnień do korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i służyła obejściu obowiązujących przepisów prawa.

Od powyższej decyzji odwołanie wnieśli A. B. i Ł. T. wnosząc o jej zmianę i ustalenie, iż A. B. podlega ubezpieczeniu pracownicemu od dnia 25.05.2015 r. do nadal.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd I instancji poczynił następujące ustalenia faktyczne.

A. B. liczy obecnie 35 lat. Ma wykształcenie w zawodzie krawiec odzieży damskiej lekkiej. Posiada staż ubezpieczeniowy wynoszący około 11 lat. W okresie od 08.09.2014 r. do 24.05.2015 r. odwołująca zgłoszona była jako bezrobotna. W okresie od 18.02.2013 r. do 30.04.2014 r. odwołująca wykonywała pracę na podstawie umowy zlecenia. Podobnie w poprzednich okresach.

(dowód: zeznania odwołującej, dane o przebiegu ubezpieczenia odwołującej).

Ł. T. prowadzi od 2005 r. działalność gospodarczą pod firmą (...) w K.. Działalność polega na produkcji i sprzedaży krzesel, stołów oraz wykonywaniu innej tapicerki. Rozlicza się w oparciu ksiązkę rozchodów i przychodów. Działalność wykonuje sam. Pomagała mu w pracy żona, która w czerwcu 2015 r. urodziła trzecie dziecko. Żona pozostaje w ubezpieczeniu rolniczym. Ł. T. przez 5 lat zatrudniał przedstawiciela handlowego, który pomagał mu w produkcji i przy sprzedaży towaru. Za 2014 r. Ł. T. wykazał przychód wynoszący 174669 zł i dochód około 60000 zł, a za 2015 r. wykazał przychód – 118646 zł i dochód wynoszący – około 50000 zł.

(dowód: zeznania Ł. T.)

W dniu 25.05.2015 r. odwołująca A. B. i Ł. B. sporządzili umowę o pracę na czas określony od 25.05.2015 r. do 31.05.2016 r. wymiarze czasu pracy 1/1 etatu na stanowisku – przedstawiciel handlowy za wynagrodzeniem 2500 zł. Praca miała polegać na pozyskiwaniu nowych klientów, utrzymywaniu relacji handlowych z dotychczasowymi klientami, dbaniu o wizerunek firmy, pomocy w krojeniu i szyciu tapicerki meblowej, pakowaniu i przygotowywaniu mebli do wysyłki, organizowaniu wysyłki mebli. Sporządzone zostały podanie o pracę, kwestionariusz osobowy, zakres obowiązków, listy płac, listy obecności, informacja o warunkach pracy, karta szkolenia bhp, oświadczenie dla celów odprowadzania zaliczki na podatek dochodowy. Odwołująca przedstawiła zaświadczenie lekarskie o zdolności do pracy z dnia 21.05.2015 r. Nastąpiło zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego.

Do sporządzenia umowy doszło w następujących okolicznościach. Żona Ł. T., która pomagała mu w szyciu tapicerki w 8 miesiącu ciąży źle się czuła i Ł. T. potrzebował osoby do pracy. A. B. szukała pracy, kontaktowała się z Ł. T., po około 2 miesiącach zadzwonił, iż potrzebuje pracownika.

(dowód: zeznania Ł. T. i A. B.)

Przed sporządzeniem umowy czynności nią objęte wykonywał właściciel firmy przy pomocy żony. Gdy odwołująca zaczęła korzystać ze zwolnień lekarskich – czynności wykonywał Ł. T.. Od grudnia 2015 r. do pracy wróciła A. B. i wykonuje swoje obowiązki.

Odwołująca leczyła się od 11 lat z powodu bezpłodności, łączni z zapłodnieniem pozaustrojowym. W dniu 29.05.2015 r. odwołująca dowiedziała się, iż jest w ciąży. Pracowała jednak nadal. Ciąża obumarła, co okazało się w dniu 22.06.2015 r. Odwołująca poddała się zabiegowi związanemu z tą okolicznością. Nie korzystała ze zwolnień lekarskich, lecz z urlopu wypoczynkowego. W lipcu 2015 r. odwołująca leczyła się z przyczyn stanu psychicznego. Od dnia 22.07.2015 r. odwołująca była niezdolna do pracy. W dniu 11 grudnia po ustaniu niezdolności do pracy, odwołująca wróciła do pracy.

(dowód: historie choroby)

Odwołująca wykonywała i wykonuje nadal pracę polegającą na tym, iż szyje elementy tapicerki, obszywa oparcia krzesel, pakuje wyprodukowane elementy, przygotowuje do wysyłki, dokonuje zakupów potrzebnych do produkcji towarów. Odwołująca przychodziła do pracy w siedzibie firmy od poniedziałku do piątku w godzinach od 8-ej do 16-ej. Za pracę odwołująca otrzymywała wynagrodzenie.

(dowód: zeznania odwołującej i Ł. T.).

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt.1 i art. 13 pkt.1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 121) obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym -podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2014 r. poz. 159.) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Zgodnie z treścią art. 83 kc w związku z art. 300 kp nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Inaczej mówiąc strony niejako udają, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę.

Okoliczność, iż strony sporządziły umowę o pracę, nie stoi na przeszkodzie uznaniu, iż działanie stron w sytuacji gdy wiadomo było, iż odwołująca w krótkim czasie będzie chciała korzystać ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Nie można wyrazić akceptacji dla nagannych i szkodliwych społecznie zachowań, stanowiących przejaw szerszego zjawiska wyłudzenia świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych, polegającego na zawieraniu umów na korzystnych warunkach na krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczeń z ubezpieczenia społecznego i to w wysokości ustalonej od wygórowanego wynagrodzenia za pracę.

ZUS ma prawo ocenić sporządzoną umowę o pracę i uznać ją za pozorną, sprzeczną z prawem czy zasadami współzycia społecznego co ma skutki dla ubezpieczonego w zakresie istnienia podstawy ubezpieczenia (por. Wyrok SN, sygn. akt III UK 200/04, opublikowany w Rzeczpospolitej 2005r., Nr 50, str. C-1). Podzielając ten pogląd dodać należy, iż rzeczą przedsiębiorcy jest zatrudnianie pracowników dla realizacji celów gospodarczych z tą działalnością związanych, lecz okoliczności te nie są obojętne dla organu rentowego, gdy ciężar utrzymania ubezpieczonego przerzucany jest na fundusze publiczne. Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25.01.2005 r. II UKN 141/04 (OSNC 2005 Nr 15 /235). O pozorności umowy decydują okoliczności jej zawarcia, cel jaki strony chciały osiągnąć i charakter wykonywanych czynności.

Okoliczność, iż strony sporządziły dokumenty związane zwykle z nawiązaniem stosunku pracy, nie znaczy jeszcze, iż do nawiązania stosunku pracy doszło.

Celem zawarcia umowy o pracę jest nawiązanie stosunku pracy, a więc świadczenie przez pracownika pracy przez określony, dłuższy okres, w zamian za wynagrodzenie.

Pośrednim celem zatrudnienia jest także uzyskanie stażu emerytalnego czy ochrony ubezpieczeniowej na wypadek zajścia ryzyka choroby, wypadku, starości.

Podkreślić przy tym trzeba, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają tak kształtować elementy stosunku pracy, jaka jest wola stron. Jednakże przestaje powyższa kwestia być tylko sprawą stron nawiązujących stosunek pracy, gdy po uregulowaniu jedno - dwumiesięcznych składek przerzuca się ciężar wypłaty świadczeń na fundusz dysponujący publicznymi pieniędzmi, którymi zarządza ZUS. Nie może być tak iż konstruuje się stosunek prawny pod istniejącą sytuacją, nie dla realizacji celu jakim ten stosunek ma służyć a dla osiągnięcia innych celów, a więc uzyskania świadczeń, do których strony tego stosunku nie spełniały warunków.

W niniejszej sprawie, zgromadzony materiał dowodowy wskazuje iż strony sporządziły umowę o pracę i umowa ta była realizowana. Odwołująca udawała się do miejsca prowadzenia działalności przez firmę Ł. T., od godziny 8-iej do 16-iej od poniedziałku do piątku, wykonywała czynności objęte jej zakresem czynności, a za pracę firma wypłacała odwołującej wynagrodzenie. Odwołująca miała kwalifikacje i możliwość, aby pracę świadczyć, a firma miała potrzebę i możliwość zatrudnienia pracownika.

Z tych względów uznać należy, iż w niniejszej sprawie doszło do zawarcia umowy o pracę oraz jej realizacji i odwołująca podlegała ubezpieczeniu pracowniczemu w okresie od 25.05.2015 r. do nadal.

Stąd odwołanie jako zasadne podlegało uwzględnieniu, a decyzja zmianie.

Sąd orzekł w myśl art. 477¹⁴ § 2 kpc.